

Veřejnost a porota soutěže OTEVŘENO x ZAVŘENO se shodly na Otevřeno pro Děčín a Zavřeno pro Ministerstvo vnitra a Policejní prezidium.

Tisková zpráva

Praha 29. září 2016 – Jedenáct institucí i jednotlivců získalo ocenění ve 14. ročníku soutěže otevřenosti veřejné správy OTEVŘENO x ZAVŘENO. Odborná porota i široká veřejnost opět rozhodovaly, které úřady, instituce a osobnosti si zaslouží cenu OTEVŘENO a které anticenu ZAVŘENO. Experti i občané měli stejný názor u dvou nominací: cenu **ZAVŘENO** v kategorii Účast na rozhodování svorně udělili **Ministerstvu vnitra a Policejnímu prezidiu** za neschopnost srozumitelně informovat o policejní reformě, naopak cenou **OTEVŘENO** veřejnost i porota společně ocenily **Děčín**, který krom řady prvků otevřenosti umožnil participaci občanů při plánování dálničního přivaděče. Porota stejný počet hlasů jako Děčín udělila také Lanškrounu za sadu kroků směřující k otevřenosti a vyvážené periodikum.

Předmětem řady nominací se stala data z databází: Na jedné straně se skoro zdvojnásobila pozitivní kategorie otevřených dat, na druhé se na opačném pólu - mezi případy nesprávného odepírání informací - objevuje více případů, kdy povinné subjekty odepírají přístup k různým databázím, které by bylo možné používat pro aplikace a komerční využití.

Veřejnost projevila letos výrazný zájem o hlasování a udělila 4555 hlasů, pro platné hlasování přitom stačilo hlasujícím udělit jediný hlas. Zaregistrovali jsme také pokus o manipulaci výsledků masivním hlasováním z jediné IP adresy, tyto hlasy jsme při kontrole hlasování odečetly a do počtu hlasů ani do výsledků je nezapočítáváme.

Ve 14. ročníku soutěže přijal pořadatel soutěže, nezisková organizace Otevřená společnost, od občanů celkem 162 nominací. Po jejich prověření postoupilo k hlasování odborné poroty i široké veřejnosti 95 nominací - 58 na anticenu ZAVŘENO, 37 na pozitivní OTEVŘENO. Zajímavým trendem letošního ročníku je právě nárůst pozitivních nominací. Odborný garant soutěže Oldřich Kužílek k tomu dodává: „Ukazuje se, že stále více úřadů a institucí zapojuje otevřenost do své činnosti jako klíčový prvek, na kterém staví svou úspěšnost a efektivitu.“

Složení odborné poroty najdete na www.otevrenozavreno.cz. Ceny byly slavnostně předány v úterý 29. října 2015 v prostorách Café Louvre v Praze.

VÍTĚZOVÉ SOUTĚŽE OTEVŘENO X ZAVŘENO 2015:

Kategorie Otevřeno

Hlavní cena pro Děčín za účast na rozhodování

Město dlouhodobě prosazuje otevřenost, na webu je rozklikávací rozpočet, videozáznamy ze zastupitelstva (i on-line) včetně podkladů, zápisy z výborů a komisí, otevřená data. Významným činem byla participace při plánování dálničního přivaděče, což se pro komplikovanou situaci nedařilo desítky let. Město vytvořilo s Děčínským fórem občanských spolků, sousedním městem Jílové, hygienickou stanicí, autodopravci,

Agenturou ochrany přírody a Hospodářskou radou okresu pracovní skupinu. Studie proveditelnosti porovnala varianty, zveřejnila se a použila pro stanovisko města jak pro svůj, tak i pro krajský územní plán. Byla i přílohou závěrečného vyjádření kraje k EIA 2015 k nalezení nejvhodnější varianty přeložky tranzitní silnice. I další prvky odpovídají velké otevřenosti: program otevřených dat je v ČR mezi městy jeden z nejširších, Zpravodaj publikuje názory i opozice, před volbami dal všem stranám stejný prostor, radnice umožňuje občanům bez omezení počtu příspěvků a jejich délky vystupovat na schůzi zastupitelstva.

Cena poroty pro Lanškroun za svobodu projevu a otevřenost

V radničních novinách se zavedla systémová opatření k vyšší pluralitě, objektivitě a vyváženosti - funkci redakční rady plní mediální výbor zastupitelstva vč. zástupce opozice a občanů, přijat Statut poskytující rovnocenný prostor v každém čísle každému zastupiteli. Prostor mají i občané. Názory, které se nevejdou, se publikují jako příloha elektronicky. Redakce aktivně vyhledává a publikuje i protichůdné názory. Již od r. 2015 a nyní i nad rámce zákona o registru smluv se zveřejňují všechny smlouvy města a jeho obchodních společností (u těch nad 25 000.-).

Na webu se sjednotily všechny výstupy týkající se transparentnosti na jednu přehlednou stránku „Otevřená radnice“. Jako novinka jsou před zastupitelstvem zveřejněna všechna navrhovaná usnesení s podklady.

Lanškroun byl za otevřenost oceněn již v r. 2010. Nové vedení nyní opět posouvá otevřenost do dalšího patra.

Cena poroty pro Lukáše Svobodu, mapasamospravy.cz za využití otevřených dat

Web mapasamospravy.cz umožňuje jednoduše dohledat dokumenty z 1200 radnic podle adresy. Přehledně je zobrazí v mapě. Lze sledovat zvýrazněné objekty, kde se něco děje, například záměr výstavby, prodej obecní nemovitosti nebo informaci o plánovaném čištění ulice. Má i notifikaci - lze vybrané oblasti "nechat hlídat" a kdykoliv obec vydá dokument k zahrnutým adresám, uživatel se o tom ihned dozví e-mailem.

Interaktivní mapa čerpá data z aplikace edesky.cz. Programátor ji vytvořil na základě osobní zkušenosti - podat včas nabídku na garáž, o kterou měl zájem, znamenalo každý den kontrolovat úřední desku a projít obrovské množství dokumentů. Ukázal, že město může svoje dokumenty a data poskytovat občanům v uživatelsky vstřícnější a přehlednější podobě.

Cena poroty pro Zastupitelský klub Pirátů hl. m. Prahy za informování veřejnosti

Pomocí Infozákona získali a zveřejnili v mapě faktury Prahy a městských částí. Jednáním získali a publikovali Metropolitní plán hlavního města Prahy. Veškerou komunikaci s úřady vedou veřejně, informují veřejnost pravidelně o svých odměnách a zveřejňují i vlastní majetková přiznání. Svoji komunikaci s úřady a žádání informací také zveřejňují.

Unikátní hypertransparentní fungování klubu zástupců občanů, které jim zároveň slouží jako pracovní prostor a zjednodušení vlastní agendy. Odpovědnost volených zástupců je zde dovedena do dokonalosti – každý volič může sledovat výkon jejich mandátů.

Cena veřejnosti pro Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových za zveřejňování dat

Úřad se v nedávné době otevřel veřejnosti: zveřejňuje data o státním majetku a jeho využití, např. všechny nemovitosti, které má ve své správě anebo veškerý majetek, který si navzájem nabízejí všechny státní úřady (tato povinnost je stanovena zákonem). Majetek prodává většinou výběrovým řízením, zpřístupnil veřejnosti otevírání obálek ve výběrových řízeních na prodej majetku i ve veřejných zakázkách (možnost účasti veřejnosti na otevírání obálek se při každém oznámení zveřejní). Na portále Otevřených dat Ministerstva financí zveřejnil „surová“ data z Centrálního registru administrativních budov, a dále analytické reporty o budovách v majetku státu, výdajích státních institucí na komerční nájem i provoz.

Velmi přínosné je zveřejňování otevřených dat - veřejnost může zjistit detailní údaje o státních budovách i vynakládaných prostředcích, například: celkovou a volnou plochu jednotlivých objektů, průměrnou plochu kanceláří na jednoho zaměstnance, počet umístěných zaměstnanců, výdaje za provoz a údržbu nebo placené nájemné.

Cena veřejnosti pro Michala Kubáňe, národního koordinátora otevřených dat, za prosazování otevřených dat

Michal Kubáň stojí za projednávanou novelou zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, kterým se ukládá státním úřadům zveřejňovat konkrétní sady otevřených dat. Mezi ně v návrhu nařízení vlády prosadil zásadní datové sady jako je ARES a jízdní řády. Podporuje a přesvědčuje veřejné instituce k otevírání svých dat. Příkladem může být Dopravní podnik hl. m. Prahy, Český hydrometeorologický ústav, Registr práv a povinností, Ministerstvo spravedlnosti a další.

Kategorie Zavřeno

Hlavní cena pro Ministerstvo vnitra a Policejní prezidium za chaotické informování

Vládní koncepce policie do 2020 reorganizaci policejních útvarů nepředpokládala. Když LN 2.6. poprvé zveřejnilo reorganizaci, MV ČR uvedlo, že o ní netuší. Policejní prezidium připustilo, že ji chystá, odmítlo však poskytnout informace. Až po rostoucím tlaku 8.6. uspořádalo tiskovou konferenci, kam nepozvalo Lidové noviny, poskytlo minimum informací a umožnilo otázku jen 3 vybraným novinářům. Krátce poté svolalo další krátkou TK, otázku nemohl položit vůbec nikdo, policejní prezident byl nervózní a zpocený. Nejvyšší státní zástupce předložil 13 připomínek, ovšem jak uvedl bez znalosti reformy. Jednu z mála informací, které MV poskytlo – že reforma startuje 1. 7. 2016, nakonec změnilo na 1. 8. 2016. Ministerstvo vnitra a Policie tedy celkově téměř nijak nekomunikovalo anebo jen chaoticky.

Cena poroty pro ČEZ za neposkytování informací

ČEZ opakovaně odmítá, že je povinným subjektem dle zák. č. 106/1999. V reakci na žádost o informace dokonce uvedl odkaz na nejnovější rozhodnutí NSS, podle kterého povinný subjekt je. Uvedl: „Společnost ČEZ, a.s. není povinným subjektem, a to i přes nejnovější rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2016 (č. j. 2 As 155/2015-84).“ ČEZ se přímočaře a otevřeně vzpírá opakovaným rozhodnutím NSS, který ho za povinný subjekt označuje. Jde o rebelii proti právnímu státu, kdy k výkladu norem je povolán soud. NSS se podrobně vypořádal se všemi námitkami ČEZu.

Cena poroty pro Vestec u Prahy za útok na svobodu projevu

Radnice i její periodikum je v dlouhodobém sporu s aktivním občanem, odmítá mu zveřejnit některé články. Redaktor radničního periodika zveřejnil na oficiálním facebookovém profilu obce fotografii jeho domu s kamerou, a opakovaně zdůraznil, že je atrapa. Následně zveřejnil i výhrůžku násilím. Zveřejnění fotografií s uvedeným popisem je zásahem do ochrany soukromí. Obec měla zajistit, aby zmínky byly odstraněny, ale ani na žádost tak neučinila. Situaci lze považovat za odvetu či zastrašování za aktivity občana při snaze zlepšit informování o činnosti radnice.

Cena veřejnosti pro Parlament ČR za náhubkový zákon

Parlament (obě komory) souhlasily s návrhem komunistického poslance Ondráčka zařadit pomluvu mezi trestné činy, za které lze firmě uložit sankci v podobě zákazu činnosti až na 20 let a v některých případech ji i zrušit. Hrozba drakonických trestů tak povede k obavám médií z otvírání kontroverzních témat a ve výsledku k významnému omezení svobody projevu, základního předpokladu práce médií. Významně se zvyšuje riziko cenzury ze strany vydavatelství a mediálních domů.

Cena veřejnosti pro Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR za odepírání informací o porodech Rok a půl trvalo, než ÚZIS alespoň detailně odůvodnil odmítnutí. Odmítnutí stojí na nepřehledné spleti úpravy v zákoně o zdravotních službách, o statistické službě a Infozákona. V zásadě uvádí, že jde o důvěrné statistické údaje, které lze poskytnout jen se souhlasem dané porodnice.

Výklad nepřehledné právní úpravy ÚZIS aplikuje protiústavně, neexistuje důvod, kvůli kterému by veřejnost nemohla znát statistické údaje o zdravotních aspektech porodů alespoň u veřejných porodnic.

Kompletní seznam hodnocení poroty pro každý nominovaný subjekt najdete na www.otevrenozavreno.cz.

Soutěž Otevřeno x Zavřeno 2016 se koná s podporou Nadace RSJ.

Mediálními partnery soutěže jsou Týdeník Echo a Moderní obec.

Echo24.cz

**moderní
obec**

Více informací Vám poskytnou:

Adam Rut – manažer projektu, tel: 773 258 112; e-mail: adam.rut@osops.cz

Oldřich Kužílek – autor a odborný garant soutěže, tel. 602 358 808, kuzilek@otevrete.cz